

To: Девід Малпас, Президент Світового банку
Крісталіна Георгієва, Управляючий директор Міжнародного валютного фонду
Оділь Рено-Бассо, Президент Європейського банку реконструкції та розвитку

CC: Аруп Банерджі, Регіональний директор Світового банку у справах Східної Європи
Ваграм Степанян, Постійний представник Міжнародного валютного фонду в Україні
Маттео Патроне, Керуючий директор у справах Східної Європи та Кавказу,
Європейський банк реконструкції та розвитку

24 лютого 2023 року

RE: Підтримка українських фермерів, а не великого агробізнесу та олігархів

Шановні Девід Малпас, Крісталіна Георгієва та Оділь Рено-Бассо,

Починаючи з 2014 року, три ваші інституції наполегливо тиснули на уряд України з вимогою скасувати мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення. Гостро потребуючи економічної допомоги, яка була обумовлена цією та іншими реформами, уряд врешті-решт піддався тиску і в березні 2020 року прийняв закон, який запровадив створення ринку землі в липні 2021 року (Закон № 552-IX від 31.03.2020 р.).

Проти цього кроку виступила переважна більшість українців, які вбачали у створенні ринку землі шкоду для фермерів та громадян, а також загрозу загострення корупції та посилення контролю над аграрним сектором з боку впливових груп. Звіт Оклендського інституту "[Війна і крадіжка: Захоплення сільськогосподарських земель України](#)" підтверджує ці побоювання, показуючи, що створення ринку землі лише збільшить концентрацію землі в країні і не принесе користі більшості українців..

Одним із ключових факторів є те, що великі агрокомпанії та олігархи отримують значне фінансування від ЄБРР та Міжнародної фінансової корпорації Світового банку. Тим часом, незважаючи на те, що українські фермери відіграють ключову роль у забезпеченні внутрішнього ринку продовольством, вони вимушені працювати з обмеженими обсягами землі та недостатнім фінансуванням. Багато з них нині перебувають на межі бідності. Наші дані показують, що ці фермери не отримують практично ніякої підтримки на відміну від агробізнесу та олігархів. Фонд часткових кредитних гарантій, створений Світовим банком для підтримки малих фермерів, становить лише 5,4 млн дол. США, що є мізерною сумою порівняно з мільярдами, які ваші інституції спрямовують на підтримку великого агробізнесу. За наявності ринку землі, в умовах сильного економічного стресу та війни, така різниця у ставленні до фермерів призведе до більшої консолідації земель крупними землевласниками.

Українці боролися і вмирили, захищаючи свою землю і суверенітет з моменту російського вторгнення рік тому. Вони і досі виступають проти цього закону, нав'язаного ззовні всупереч їхнім інтересам. У грудні 2022 року українське громадянське суспільство, науковці та фермерські організації закликали призупинити дію закону та всі "ринкові операції з сільськогосподарськими землями... у воєнний та післявоєнний період". Вони також вимагають створення "правових, організаційних та фінансових механізмів, які захищають суспільні інтереси та гарантують сільським жителям, фермерам, дрібним сільськогосподарським виробникам та молоді реальні можливості для придбання земель сільськогосподарського призначення". У Резолюції зазначається, що "малі сільськогосподарські виробники та споживачі в Україні заслуговують на

Інститут Окленду, П.С. 18978, Окленд, СА 94619

нову політику відновлення сільського господарства, яка підтримує традиційну культуру харчування, засновану на здоров'ї нації і де екологічна відповідальність та економічна справедливість є найвищим пріоритетом".

Плани повоєнної відбудови України, які вже розробляються вашими інституціями, спрямовані на більшу приватизацію та відкриття української економіки і сільського господарства для задоволення іноземних інтересів. Необхідно терміново прислухатися до закликів, що лунають з України і кардинально змінити свій підхід.

Закінчення війни має стати моментом і можливістю для переосмислення економічної моделі, в якій більше не домінують олігархія і корупція, а земля і ресурси контролюються і приносять користь усім українцям. Це стане основою для трансформації аграрного сектору з тим, щоб зробити його більш демократичним, екологічно та соціально стійким. Для того, щоб принести користь людям і фермерам, а не олігархам та іноземним фінансовим інтересам, міжнародна політика та фінансова підтримка мають бути спрямовані на таку трансформацію.

З повагою,

Анурадха Міттал
Виконавчий директор
Інститут Окленду